

Till fullmäktige i Härjedalens kommun

Revisorernas redogörelse för år 2024

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda. Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från 2024 års revisionsrapporter redovisas nedan:

1. Granskning av maten inom skola och äldreomsorg
2. Granskning av rekrytering
3. Granskning av arbetet mot välfärdsbedrägerier
4. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31
5. Granskning av bokslut och årsredovisning 2024-12-31

1. Granskning av maten inom skola och äldreomsorg

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kostverksamheten bedrivs ändamålsenligt och tillfredsställande ur ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt perspektiv.

Sammanfattning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kostverksamheten delvis bedrivs ändamålsenligt och tillfredsställande ur ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt perspektiv.

Kostverksamheten har en organisation som av samtliga intervjuade anställda och kunder uppfattas som ändamålsenlig och väl fungerande.

Däremot ser vi att det finns ett behov av att utveckla styrning och ledning avseende målstyrning, policy för prissättning per portion samt policy för måltider.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och revideras Måltidspolicy Härjedalens kommun.
- Färdigställ arbetet med att se över målen, inklusive kostnads mål, för kostverksamheten samt uppföljning av målen.
- Ta fram en modell för prissättning där kvalitet finns med som en parameter.
- Säkerställ att brister i kvalitet på råvaror systematiskt följs upp inom verksamheten och tas upp med leverantör.
- Se över den systematiska uppföljningen och säkerställt att den även innefattar vem som har ansvar för uppföljning av måltidssituationens utformning.

2. Granskning av rekrytering

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll gällande personalrekryteringsprocessen.

Sammanfattning

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen delvis har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll gällande personalrekryteringsprocessen.

Kommunen har antagit styrdokument som reglerar roll- och ansvarsfördelningen i rekryteringsprocessen. Däremot anser vi att det finns ett behov att ytterligare tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen mellan HR-funktionen och rekryterande chef samt vissa delar i en rekryteringsprocess.

Det finns delvis en tydlig och kartlagd process för, och riktlinjer/rutiner kring, personalrekrytering. Det finns däremot ett behov att tydliggöra kommunens ställningstagande kring vissa frågor kopplat till rekryteringsprocessen såsom exempelvis provanställning, lönesättning, utbildningsintyg, registerkontroll och hanteringen av skyddade personuppgifter.

Vi anser att det finns behov att stärka den interna kontrollen i rekryteringsprocessen då det i dagsläget inte gör någon kontroll på efterlevnaden av styrande dokument inom området.

Det saknas specifika regler och riktlinjer för hantering av interna rekryteringar. Däremot anges det i riktlinjer att alla tillsvidareanställningar samt alla tidsbegränsade anställningar längre än tre månader ska utannonseras. Samtliga inkomna ansökningar ska även registreras i rekryteringssystemet.

Jävsfrågor hanteras genom att annan chef inom förvaltningen genomför rekrytering ifall jävsförhållanden uppstår.

Det saknas för närvarande ett kommungemensamt introduktionsprogram som säkerställer en ändamålsenlig introduktion för nyanställda. Vi ser positivt på planen att implementera den modell för introduktion som utarbetats inom stöd- och omsorgsverksamheten.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen mellan HR-funktionen och rekryterande chef.
- Tydliggöra tillämpningen av provanställningar så efterlevnad till kollektivavtal sker.
- Tillse att registerutdrag inhämtas när det finns författningsstöd.
- Tillse att utbildningsintyg inhämtas.

- Tillse en säker rekryteringsprocess för de personer som har skyddade personuppgifter.
- Tillse den interna kontrollen i syfte att säkerställa efterlevnad till rekryteringsprocessen.
- Tillse att det finns ett kommungemensamt introduktionsprogram som säkerställer en ändamålsenlig introduktion för nyanställda.

3. Granskning av arbetet mot välfärdsbedrägerier

Syftet med granskningen har varit att övergripande bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbedrägerier. Granskningen inriktas på processerna personlig assistans, försörjningsstöd samt föreningsbidrag.

Sammanfattning

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen inte på ett övergripande sätt har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbedrägerier.

I vår granskning har vi funnit att kommunstyrelsen inte har en internkontrollplan. Därtill har kommunstyrelsen inte upprättat någon riskanalys med bäring på ”oegentligheter”.

Av granskningen framkommer att det generellt saknas rutiner och riktlinjer för att på ett övergripande sätt motverka risken för välfärdsbedrägerier. Därtill kan vi konstatera att det saknas dokumenterade kontrollaktiviteter inför och efter utbetalning av bidrag för processen för personlig assistans. För processerna för försörjningsstöd och föreningsbidrag finns det beskrivet vilka kontroller som sker, men inte hur kontrollerna går till. Därtill saknas det dokumenterade rutiner för hur efterkontroll av utbetalat stöd/bidrag går till för båda dessa processer. Vi kan emellertid konstatera att enligt intervjuppgift sker vissa kontroller, som till exempel granskning av sökandes kontoutdrag, eller att faktura och beviljade timmar stäms av inom personlig assistans och privata utförare.

Vidare visar granskningen på att det inte finns några dokumenterade rutiner eller riktlinjer för hur eventuella återkrav ska hanteras för alla tre granskningsområden.

Utifrån granskningen kan vi även konstatera att det inte bedrivs någon kompetensstärkning inom välfärdsbedrägerier för medarbetare och chefer, i form av utbildningar. Vi kan även konstatera att det inte finns någon etablerad intern eller extern samverkan kring området välfärdsbedrägerier. Därtill kan vi konstatera att det saknas rutiner för att säkerställa en god följsamhet mot lag om ändring i lagen (2008:206 SFS 2019:653) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställ att centrala processer i handlägningsprocessen är dokumenterade för processerna för personlig assistans och försörjningsstöd.
- Säkerställ att befintliga kontrollmoment inför och efter utbetalning av ersättning/bidrag är dokumenterade.
- Säkerställ att det finns dokumenterade rutiner för vilka åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägeri samt rutiner för återkrav.

- Överväga att införa beloppsgräns för delegationsordningen avseende utbetalning av föreningsbidrag.
- Säkerställ att medarbetare får tillräckligt med kompetensstärkande åtgärder rörande området välfärdsbedrägerier.
- Säkerställ att det finns en följsamhet gentemot lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

4. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten har besvarat följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Sammanfattning

Slutsats – Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Kommunen har valt att inte upprätta sammanställda räkenskaper.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade prognostiserade resultatet är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

5. Granskning av bokslut och årsredovisning 2024-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Sammanfattning

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återskottade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Vi noterar att det för två av verksamhetsmålen inte redovisas data avseende rapportperioden utan avser år 2023.

Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer utifrån årsredovisning att erforderliga uppgifter inte framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, avseende IT-attacken och bidragsutbetalning, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten med tillhörande exempel, och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Övriga iakttagelser

Endast vissa typer av manuella bokföringsordrar attesteras. Vi anser att alla bokföringsordrar bör attesteras.

Det har noterats att inte alla bankkonton där kommunen är huvudkontohavare har blivit redovisade i balansräkningen.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- verksamhetsmål löpande ska vara möjliga att följa upp och utvärdera.
- säkerställa att det finns rutiner för att alla attestera alla manuella bokföringsordrar.
- säkerställa att räkenskaperna följer god redovisningssed.